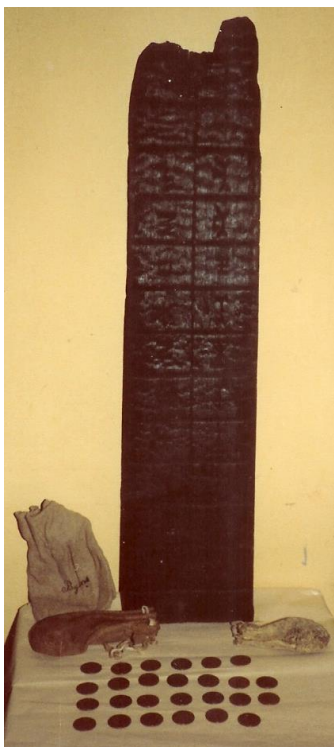

Hvad der fulgte Oldermændene.

Den øverste person på Drejø var tidligere Oldermændene. "Oldermænd" menes at komme af at være ældst, og ældst betød dengang ikke nødvendigvis i alder, men i viden og myndighed. Bymændene var samlet i et Bylaug med Oldermændene som formand. Han blev tidligere valgt på Tingstedet og for et år ad gangen, men med tiden kom hvervet til at gå på omgang bymændene rundt efter gårdenes matrikelnummer. Skiftedagen var lidt forskellig fra egn til egn. På Drejø skiftede Oldermændene Askeonsdag (første onsdag efter fastelavn), men invitationen til oldermændsgildet (på drejøsk blev det til "Ålmaisjiil") skulle ske søndagen før.

Afskrift fra Oldermændenes forhandlingsprotokol. Aaret 1905 Aske Onsdag.

"Blev Gaardmand Rasmus Pedersen Oldermænd, og Morten Hansen Stolebroder. Til at føre tilsyn med pasning af Søen og dens Udløb at de er i forsvarlig Stand, er det fra fornævnte Dag til Aske Onsdag 1906 Christoffer Mortensen og Jens Hansen Snedker, det efter Omgang tilfalder. Hvad dermed fulgte Oldermændene: En Tromme, en Fjæld, Byens Loder, To Protokoller tilligemed andre papirer".

Hvornår Oldermændsinstitutionen på Drejø er opstået, er der ingen der ved. De fleste små ø- og landsbysamfund kan føre den tilbage til omkring 1400-tallet eller i hvert tilfælde i begyndelsen af 1500-tallet. Drejø var allerede på den tid et velordnet ø-samfund med sin egen oldermænd i spidsen for bymændenes laug, hvilket vi ved fra den gamle lov bog "Bysenslov" fra år 1705, der var afskrift af en endnu ældre Lovbog.

Trommen brændte i 1942 sammen med det meste af Byfjælen fra 1888. Byens Loder fra 1771 samt

Else, Arkivleder

de gamle protokoller opbevares på Drejø Arkiv. Den gamle Fjæl og Byhornet ligger på Gl. Elmegård.

Arkivleder: Else Hjort Nielsen   Formand: Mimi Jespersen   Kasserer: Lise Strange Jensen
Drejø Skov 1   Drejø Skovvej 10   Kamillevej 8
5700 Svendborg   5700 Svendborg   5700 Svendborg
Tlf: 4036 5827   Tlf: 6124 0882   Tlf: 4034 4147

e-mail: skoven1@gmail.com. Arkivets mail: drejoarkiv@gmail.com www.drejoarkiv.dk
Drejø Sogns LokalArkiv: Fynske Bank: Reg.nr. 0815. Konto nr. 0000203270

Nyt om

Gammelt

Marts 2019

Årsblad 2019 Drejø Sogns LokalArkiv.

Byhornet fra Drejø. Årstallet 1444 er måske en spøg – måske ikke?

Arkivets Forlag

Årsberetning 2018-19

For 2. gang holder vi generalforsamling her i de nye lokaler i forsamlingshuset. Jeg vil starte med at sige, at vi er meget glade for at være her, det er et dejligt lyst og hyggeligt lokale, og vi er placeret her midt i byen, så vi føler at Arkiv og bibliotek mere er blevet en del af øens liv. Det ser vi da også på besøgstallet.

I det forløbende år er lokalet blevet færdigt med stor hjælp af Leif og Simon. De nåede også lige at få lagt både fliser og sået græs, så det kunne se godt ud til indvielsen, som arkivet holdt sammen med forsamlingshuset d.29.9.18.

Desværre havde færgen maskinskade i flere dage op til indvielsen, så der kunne ikke komme gæster til øen. Det var ærgerligt, men sådan er det jo at være øbo, men vi fik en rigtig hyggelig indvielse alligevel.

På Arkivernes dag 10.11.2018 udkom Elses længe ventede bog ”*Huse og Slægtsgårde på Drejø*” Der var stor interesse for at købe bogen, og efterhånden er der ikke mange tilbage.

Af salgsprisen giver Else 10 procent til Arkivet. Herfra siger vi tusind tak, men også tak fra os øboere, der har fået dette værk om øens og vores historie.

Arkivet har haft 35 henvendelse i år - ud over dem, der gerne vil have tilsendt en bog, samt 6 -7 besøgende udenøs fra.

Svendborg museum lavede en mobil arkivudstilling på Skarø sidste sommer og bad arkivet om nogle billeder til den, Else sendte 45 stk. Håber at de laver en udstilling om Drejø til næste år.

De fleste henvendelser vi har fået, er fra personer, der søger oplysninger om deres familie. Det er ofte et tidskrævende arbejde men giver heldigvis også mange oplysninger den anden vej, hvor vi får både billeder og arkivalier tilsendt.

Mona Lauridsen fra København har aner tilbage på Drejø, hvor hendesoldemor kom fra Den gamle Skole. Hendes mor, Rita Lauridsen udgav en bog med sine erindringer for 6 år siden, som vi fik et eksemplar af. Nu har Mona igen været i gemmerne, og Arkivet har nu modtaget både fotos og en del gamle gækkebreve, og Gl. Elmegård har modtaget børnetøj.

Fra Ole Henningsen har vi modtaget hans bog ”*Ildkugler over Danmark*”. Deri er et afsnit, der omhandler de mystiske Drejø sten - desværre forbliver

de et mysterium. Hele afsnittet kan nu læses på arkiv.dk – under Drejø Sogns Lokalarkiv A96, eller bogen kan læses på arkivet.

I indflyttergave fra Byarkivet fik Arkivet en indrammet tegning af forsamlingshuset fra Mindedals tegnestue. Derudover fik vi kopier af alle Minddahls tegninger over ejendommene opført efter branden i 1942, samt et originalt håndmalet vægkort over Drejø fra 1832.

Bente Eriksen købte hos et antikvariat en lille, fin fotoramme med et billede. Da hun kom hjem og så, at der på bagsiden stod: *Præst på Drejø, Carsten Johannesen*, videresendte hun det til Drejø Arkiv. Sådan kan vi være heldige at få sjove ting.

Fra Nationalmuset har vi fået en gammel regnskabsbog fra Drejø Kommune fra 1886 – 1888. Fra Peter Thomsen, søn af Margrethe og Laurits Andersen, fik vi tilsendt hans lille, fine bog, hvori han har fortalt om sin barndom på Drejø.

Else har udarbejdet en bog med forarbejdet til Lapidarium på Drejø. Den er nu sendt til Provst Per Aas. Arkivet har et eksemplar.

Vi var igen med til Øernes julemarked i november, det var 23 år siden traditionen startede. Else havde selvfølgelig bogen Huse og Slægtsgårde med.

Else har været til et kursus i 2018, vedr. indlæggelse af tekst og billeder på siden www.svendborghistorie.dk.

På <https://arkiv.dk> er der også sket meget. Arkiv.dk er blevet til med støtte fra A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til almene Formål og Den A.P. Møllerske Støttefond, som nu også har givet fondsmidler til at arkivfonde kan ses på arkiv.dk. Alle arkivfonde, som i Arkibas5 er indtastet efter 6. december 2018 som PDF-fil, kan nu ses på arkiv.dk – desværre ikke med tilbagevirkende kraft.

Lise, vores kasserer, har været til 2 møder i Svendborg Arkiv Samvirke, som har afløst det tidligere SCHACK. Det var meningen, at det ene møde skulle være holdt på Drejø, men på grund af færgeproblemer, blev det aflyst. Vi satser på, at det i stedet kan afholdes her til foråret 2019.

I 2018 har Arkivet 49 fastboende og 22 udenøs medlemmer. Tak for det.

Til sidst tak for alle oplysninger og arkivalier og for jeres interesse for Arkivet. Husk at se ind på Arkivets hjemmeside: www.drejoarkiv.dk

Mimi Jespersen, Formand.